

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
1836-23

meddelat i Stockholm den 4 september 2023

KLAGANDE

Dina Försäkringar Göta ömsesidigt, 567200-4818

Ombud: Jur.dr. Urban Rydin
Fyrklövern ekonomi och juridik AB
Tornaplatsen 4
223 63 Lund

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 2 mars 2023 i ärende dnr 34-22/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer förhandsbeskedet och avvisar ansökningen.

BAKGRUND

1. Utdelningar och kapitalvinster på näringsbetingade andelar är skattefria. En andel i ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som är en kapitaltillgång kan vara näringsbetingad.

2. Med kapitaltillgångar avses andra tillgångar i näringsverksamheten än bl.a. lagertillgångar. Med lagertillgång förstås en tillgång som är avsedd för omsättning eller förbrukning. Ett försäkringsföretags placeringstillgångar enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag behandlas som lagertillgångar. Detta gäller dock inte för andelar i dotterföretag och intresseföretag.
3. Av praxis från Högsta förvaltningsdomstolen följer att andelar som en gång har behandlats som lagertillgångar vid beskattningen behåller den karaktären även om syftet med innehavet förändras (RÅ 2009 ref. 36 och HFD 2015 not. 67).
4. Dina Försäkringar Göta ömsesidigt (Göta) innehar tillsammans med fyra andra bolag samtliga aktier i Dina Försäkringar AB (Dina). Göta ansökte om förhandsbesked för att få veta om aktierna är näringsbetingade. Av ansökningen framgår följande.
5. Under åren 1996–2018 redovisades aktierna i Dina som placeringstillgångar; aktier och andelar. En intern utredning inom företagsgruppen har emellertid utvisat att aktierna rätteligen borde ha klassificerats som andelar i intresseföretag. Från och med räkenskapsåret 2019 har innehavet därför redovisats på detta sätt. Aktierna har tidigare behandlats som lagertillgångar vid inkomstbeskattningen. Om ansökningen om förhandsbesked resulterar i att aktierna även fortsättningsvis ska behandlas som lagertillgångar överväger man att göra ett uppskovsgrundande andelsbyte för att komma ifrån klassificeringen av aktierna som lagertillgångar.
6. Skatterättsnämnden ansåg att andelarna i Dina inte är näringsbetingade.

YRKANDEN M.M.

7. *Dina Försäkringar Göta ömsesidigt* yrkar att förhandsbeskedet ändras på så vis att andelarna i Dina ska betraktas som näringsbetingade.

8. *Skatteverket* anser att förhandsbeskedet ska fastställas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

9. Enligt 5 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får, efter ansökan av en enskild, förhandsbesked lämnas i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.
10. För en enskild syftar förhandsbeskedsinstitutet till att ge en möjlighet att inför förestående affärer och andra rättshandlingar få klarhet i hur förfarandet kommer att bedömas i beskattningshänseende (se t.ex. HFD 2015 ref. 78). Institutet är inte avsett att erbjuda en, vid sidan av det ordinarie skatteförfarandet, alternativ ordning för prövning av redan genomförda transaktioner (se t.ex. HFD 2018 ref. 3).
11. Allt sedan förhandsbeskedsinstitutet för skattefrågor infördes har utgångspunkten varit att ett förhandsbesked endast ska innefatta en skatterättslig förhandsbedömning av en i framtiden uppkommen situation. Det har inte ansetts förenligt med syftena bakom möjligheten att erhålla förhandsbesked att genom ett sådant få en bedömning av hur en redan pågående verksamhet ska beskattas (se t.ex. HFD 2022 not. 40 och där angivna rättsfall).
12. Om aktierna i Dina alltjämt ska klassificeras som lagertillgångar har Göta uppgett att man överväger att medverka i ett uppskovsgrundande andelsbyte för att på så sätt komma ifrån den klassificeringen. Vad Göta närmare bestämt vill få klarhet i är alltså vilken karaktär som aktierna i Dina har (lagertillgångar eller kapitaltillgångar) för att kunna vidta lämpliga åtgärder för att uppnå en klassificering av aktierna som kapitaltillgångar. Detta innebär inte att Göta står i en sådan valsituation mellan olika handlingsalternativ som krävs för att

förhandsbesked ska lämnas på den grunden att det är av vikt för Göta att få svar.

13. Förhandsbesked får också lämnas om det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att frågan besvaras. En förutsättning för att förhandsbesked ska lämnas på den grunden är att det finns ett allmänt intresse av ett snabbt avgörande (se t.ex. HFD 2015 ref. 78). Högsta förvaltningsdomstolen anser att den fråga som ansökningen gäller inte är av det slaget.
14. Skatterättsnämnden borde således inte ha prövat ansökningen. Förhandsbeskedet ska därför undanröjas och ansökningen avvisas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Marie Jönsson, Linda Haggren och Martin Nilsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Jonas Ljungberg.